

DRAUGAS

PERIODICALS
November 19, 2004
Vol. XCV

95-IEJI METAI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 19, 2004

*****MIXED ADC 606
\$54 P2 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-18-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 224
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Čikagos lietuvių krepšinio varžybos tęsiasi. Lietuvių futbolas Čikagoje. Ekskursija į praeitį. 2 psl.

Politiniai šachmatai. Nelygi kova eina prie galo. Patobulino paminklo dr. V. Kudirkai projektus. 3 psl.

„Ugnies medžioklė su varovais“. Mokykimės angliškai. 4 psl.

Paslaptinga liga siaučia Las Vegas. Apie dinosauros ir varles. 5 psl.

Filosofinės prasmės... tuštumoje — poezijos šventė rudenį. XI Teatro festivalio programa. Jaunimo centro tradicinė vakarienė. 6 psl.

Sportas

* Pajėgiausiai Lietuvos tenisininkei Linai Stančiūtei nepavyko iškopti į ITF serijos „II Trofeo Ciudad de Barcelona“ turnyro, kurio prizų fondą sudaro 25,000 dolerių, vienetų varžybų ketvirtfinalį Ispanijoje. Aštuoniolikmetė vilnietė trečiadienį aštuntfinalyje dėl traumos nebaigė susitikimo su kroatė Ivana Lisjak.

* Trečiadienį atidėtos Lietuvos vyrų rankinio lygos reguliariojo sezono rungtynės septintą pergale iškovojo čempiono titulą ginantys Kauno „Granitas-Karys“. Dešimties komandų turnyre ketvirtąją vietą užimantys kauniečiai trečiadienį svečiuose 31:29 įveikė trečiąją vietą išsaugojusius Šiaulius „Universiteto“ rankininkus. Nugalėtojų gretose sėkmingiausiai žaidė Tomas Kraucevičius (6) ir Vaidotas Grosas (5).

* Eidamas 64-uosius metus, trečiadienio naktį staiga mirė praeityje garsus Maskvos CSKA ledo ritulio komandos bei SSRS rinktinės žaidėjas Aleksandr Ragulin. Voskresenske gimęs bei augęs sportininkas, maskviečių komandos sudėtyje devynis kartus tapo šalies čempionu. A. Ragulin — vienintelis ledo ritulininkas pasaulyje, kuriam dešimt kartų pavyko tapti planetos čempionu. Jo apdovanojimų kolekcijoje buvo ir trys olimpiniai žaidynių aukso medaliai.

Naujausios žinios

* Lietuvos prezidentas padėjo buvusiam JAV vadovui už paramą kelyje į NATO.

* Rusija vilkina pranešti, kokios Lietuvos įmonės galės į ją eksportuoti.

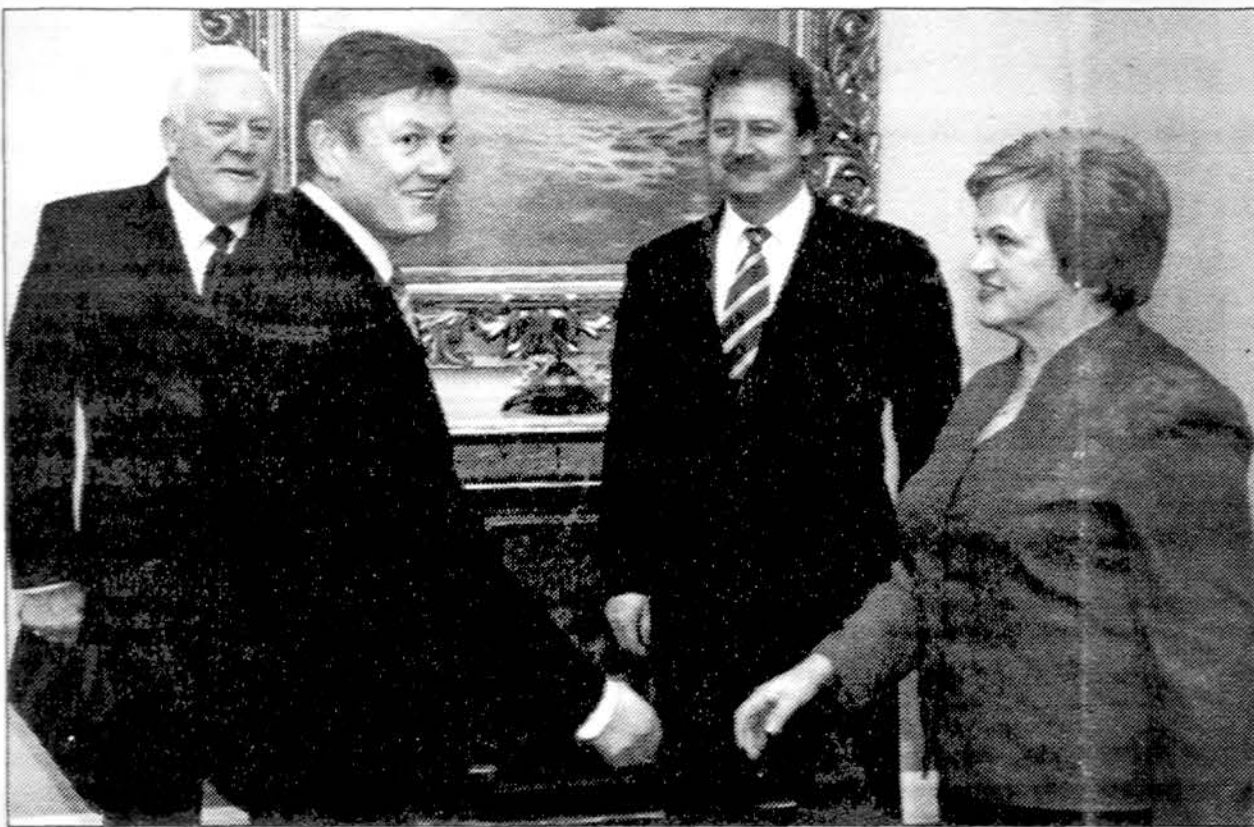
* Seimo pirmininką sveikina Latvijos ir Estijos parlamentų vadovės.

Valiutų santykis

1 USD — 2.644 LT

1 EUR — 3.452 LT

Prezidentas į premjerus teikia A. Brazauską

Prieš teikdamas kandidatą į premjerus, prezidentas susitiko su keturių valdančiąją koaliciją sudarančių partijų — socialdemokratų, socialliberalų, Darbo partijos, Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos — vadovais. Šios keturios partijos ir pasiūlė prezidentui A. Brazauską kandidatūrą. Nuotr.: valdančiosios koalicijos vadovai: A. Brazauskas, A. Paulauskas, V. Uspaskichas ir K. Prunskienė.

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Socialdemokratų vadovas Algirdas Brazauskas turi galimybių antrą kartą iš eilės vadovauti Lietuvos Vyriausybei. Prezidentas Valdas Adamkus ketvirtadienį po susitikimo

su kairiųjų ir populistų valdančiosios koalicijos vadovais žurnalistas sakė teikiantis Seimui svarstyti A. Brazauską kandidatūrą į ministro pirmininko postą. Prezidento teigimu, jis antradienį Seimo posėdyje asme-

niškai pristatys parlamentarams A. Brazauską kandidatūrą.

Pagal Konstituciją, premjerą Seimo pritarimu skiria ir atleidžia prezidentas.

Po susitikimo su valdančio-

sios daugumos vadovais socialdemokratu A. Brazausku, socialliberalu Artūru Paulausku, Darbo partijos pirmininku Viktoru Uspaskichu ir „valstiečių“ vadovu Kazimira Prunskiene prezidentas teigė dar kartą pakartojęs savo prašymą, kad sudarant Vyriausybę būtų laikomasi kandidatų profesionalumo, ir buvusios veiklos skaidrumo principų.

Be to, prezidentas sakė, kad bus kreiptasi į specialias tarnybas, kurios turėtų suteikti informacijos apie visus kandidatus į ministrus.

Tiek prezidentas, tiek A. Brazauskas patikino, kad susitikime apie konkrečius kandidatus į ministrus nebuvo kalbėta.

A. Brazauskas, kuris dabar laikinai eina premjero pareigas, sakė, kad jei jo kandidatūra bus patvirtinta Seime, Vyriausybę stengsis suformuoti kuo greičiau.

Prezidentas patikino, kad jis taip pat neketinantis dėti — kai premjeras pateiks Vyriausybės sudėtį, su kiekvienu kandidatu į ministrus jis susitiks asmeniškai.

V. Uspaskichas pridūrė, kad tarp „koalicijos partnerių susitarimas dėl ministrų jau yra“.

Konservatoriai prašo apsaugoti Lietuvą nuo V. Uspaskicho

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Tėvynės sąjunga (TS) ragina prezidentą Valda Adamką „principingai išnaudoti Konstitucijos suteiktas galias, kad Lietuva būtų apsaugota nuo Viktoro Uspaskicho, Viktoro Muntiano ir panašių politikų tapimo ministrais“.

Anot konservatorių pranešimo spaudai, TS prezidentas teigiamai vertina žinias, kad prezidentas kritiškai žiūri į Darbo partijos atstovus Antaną Bosą, Gintautą Bužinską, Viktorą Muntianą, socialdemokratą Rimantą Vaitkų, kitus kandidatus į ministrus, dėl kurių ge-

ros reputacijos kyla pagrįstų abejonių.

TS vėl tikisi, kad „prezidentas principingai pasielgs ir dėl V. Uspaskicho kandidatūros“. Darbo partijos vadovas V. Uspaskichas pretenduoja tapti ūkio ministru, ligšiolinis Kėdaičių meras V. Muntianas — vidaus reikalų, teisininkas G. Bužinskas — teisingumo ministru. TS tvirtina, dėl sąsajų su Rusijos energetikos verslu, privačių ir viešųjų interesų konfliktų, V. Uspaskichui būnant Ekonomikos komiteto pirmininku, šio politiko kandidatūra yra ypač netinkama.

Naujasis Seimas skatins vidurinėsios klasės kūrimą

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Šios kadencijos Seimas didžiausią dėmesį turėtų skirti vidurinėsios klasės kūrimui, sako jo vadovas Artūras Paulauskas.

„Pagrindinis rodiklis, pagal kurį rinkėjai po ketverių metų galės vertinti, ar šis Seimas dirbo sėkmingai — kokios jų pensijos bus, koks atlyginimas, kiek bus išleidžiama būtiniausioms prekėms, kiek liks išlaidų poilsui, išvykoms į kitas šalis. Kitaip sakant, vidurinėsios klasės kūrimas turėtų tapti šio Seimo centre“, — ketvirtadienį interviu „Žinių radijui“ sakė Seimo pirmininkas A. Paulauskas.

„Mūsų pagrindinis tikslas, dabar jau pasiekus strateginių tikslų, padaryti taip, kad kiekvienas žmogus ne tik girdėtų mūsų džiugius ir kylančios ekonomikos, bet kiekvienas realiai pajustų ekonomikos augimą ir mūsų šalies turtingumą“, tvirtino A. Paulauskas.

Tai, jog šios kadencijos Seimas turėtų atsisiegti žmogų, išgirsti paprastų žmonių problemas, pažymėjo ir prezidentas Valdas Adamkus, kalbėjęs pirmajame Seimo posėdyje.

Lietuva sveikina savo eurokomisarę

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus ir laikinasis premjeras Algirdas Brazauskas bei laikinasis užsienio reikalų ministras Antanas Valionis ketvirtadienį pasveikino Europos Parlamente patvirtintą Lietuvos deleguotą Europos komisarę Dalią Grybauskaitę.

Europos Parlamentui Strasboure ketvirtadienį patvirtinus naująją Europos Komisijos sudėtį, buvusi Lietuvos finansų ministrė D. Grybauskaitė jau kitą savaitę pradės eiti įtakingas Finansinių programų ir biudžeto komisarės pareigas.

Telefonu su D. Grybauskaitę ketvirtadienį kalbėjęs prezidentas, palinkėjo jai sėkmės, einant šias atsakingas pareigas.

A. Brazauskas, telefonu sveikindamas D. Grybauskaitę, dar kartą pakartojo, kad jos pasiskyrimas biudžeto ir finansų komisare patvirtina Lietuvos

Vyriausybės deleguotos pareigūnės kompetenciją šioje srityje.

Vyriausybės spaudos tarnybos pranešimu, A. Brazauskas taip pat pasirašė sveikinimo laišką Europos Komisijos pirmininkui Jose Manueli Barroso.

A. Valionis taip pat palinkėjo D. Grybauskaitę sėkmės vykdant atsakingas pareigas, pranešė Užsienio reikalų ministerija.

Ministras pasidžiaugė, kad šįkart Europos Komisija sulaukė plačios Europos parlamentarų paramos.

„Gera, kad Lietuvą garsins viena geriausių bei kompetentingiausių šios Komisijos narių“, teigia A. Valionis.

Anot pranešimo, jis su D. Grybauskaitę aptarė vykstančią diskusiją apie naująją Europos Sąjungos finansinę perspektyvą 2007-2013 metams, kitus Europos Komisijos darbo reikalus.

Seimas patvirtino parlamentinių komitetų sudėtį

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Seimas patvirtino trylikos parlamentinių komitetų sudėtį, o vieno — Europos reikalų komiteto — narių sąrašą paskelbs vėliau.

Už sprendimą balsavo 109 Seimo nariai, prieš — 5, o 4 parlamentariai susilaikė.

Daugiausia — 15 — parlamentarų dirbs Ekonomikos, po 14 — Biudžeto ir finansų bei Užsienio reikalų, 13 — Teisės ir teisėtumo, po 12 — Nacionalinio saugumo ir gynybos bei Švietimo, mokslo ir kultūros, 11 — Kaimo reikalų, po 10 — Socialinių reikalų ir darbo bei Valstybės valdymo ir savivaldybių, 8 — Aplinkos apsaugos ir po 7 — Informacinės visuomenės ir plėtros, Sveikatos reikalų, ir Žmogaus teisių komitetuose.

24 parlamentarai, dirbsiantys keturioliktame — Europos reikalų komitete, bus patvirtinti vėliau, kai bus suformuota Vyriausybė.

Seimas taip pat nurodė tiems parlamentarams, kurie įtraukti į Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, tačiau neturi Valstybės saugumo departamento (VSD) leidimo dirbti su slaptais dokumentais, nedelsiant kreiptis į VSD dėl tokio dokumento.

Seimas nesileido į diskusijas dėl dviejų naujų komitetų — Audito bei Transporto ir infrastruktūros, apie kurių steigimo galimybę prieš kurį laiką kalbėjo tuomet dar formuojamos valdančiosios socialdemokratų, socialliberalų, Darbo partijos ir „valstiečių“ koalicijos atstovai.

Seimo pirmininko pavaduotojas Česlovas Juršenas sakė, kad 14-os komiteto sąrašas yra patvirtintas Seimo Statute, todėl norint įkurti naujų komitetų, Nukelta į 5 psl.

Prokuroras verslininkui siūlo 12,500 litų baudą

J. Borisov ir jį ginantis advokatas Adomas Liutvinskas.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Generalinės prokuratūros prokuroras Mindaugas Dūda ketvirtadienį paprašė Vilniaus miesto 1-ojo apylinkės teismo pripažinti kaltu Rusijos pilietį Jurį Borisovą, grąšinus tuometiniam prezidentui Rolandui Paksui ir skirti jam šimto minimalių gyvenimo lygių — 12,500 litų — baudą.

Tai didžiausia pinigine bauda, kurią už tokį nusikaltimą gali skirti teismas.

Pagal įstatymus, pirmą kartą už nesunkų nusikaltimą tei-

siamam žmogui teismas laisvės atėmimo bausmės neskiria.

Nuosprendžiam Rusijos piliečiui teismas skelbs pirmadienį.

R. Pakso rinkimų kampanijos dosniausias rėmėjas J. Borisov kaltinamas, kad šantažu siekė oficialaus posto Prezidentūroje.

J. Borisov niekada nepripažino grąšinęs R. Paksui. Liudytojų šioje byloje apklaustas buvęs valstybės vadovas taip pat teigė nepatyręs šio Rusijos piliečio grąšinimų.

Kaltinimai J. Borisov grąšinti Lietuvos specialiuoju tarnybų slapta padarytais jo pokalbių telefonu įrašais, kuriuose užfiksuoti J. Borisov pokalbiai su verslininku ir R. Pakso bičiuliu Algirdu Drakšu, Rusijos piliečiais Ana Zatonaskaja ir Anatolij Potnina.

Remiantis slaptybų tarnybų užfiksuotais įrašais, J. Borisov skambindavo A. Drakšui ir grąsino paskelbti neva R. Pakso kompromituojančią informaciją.

Remdamasis R. Pakso patarėju Aurelijaus Katkevičiaus parodymais, kad J. Borisov jam siūlė už piniginių atlygių surasti patarėją Dalią Kutraitę-Giedraitienę kompromituojančią informaciją, prokuroras M. Dūda daro išvadą, kad J. Borisov rinko kompromituojančią medžiagą apie R. Pakso aplinką.

Prokuroras savo kalboje pabrėžė ir per kratą J. Borisov namuose rastą kompiuterinę laikmeną, vadinamąją 2002 birželio mėnesio R. Pakso ir J. Borisov sutartį. Joje kalbama apie rinkimų kampanijai skirtų pinigų grąžinimą santykiu 1:2.

Valstybės kaltintojas aptarė ir prezidento R. Pakso viešą kalbą per nacionalinę televiziją, kai jis ketino J. Borisov skirti prezidento patarėju. Netrukus šį savo sprendimą R. Pakso atšaukė. Nukelta į 5 psl.

Š.m. lapkričio 11 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemont, IL, koncertavo Vilniaus styginių kvartetas, 2003 m. laimėjęs Lietuvos fondo Dr. Antano Razmos vardo muzikinę premiją. Koncertą ruošė „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis (pirm. Indrė Tijiūnienė). Lapkričio 10 d. kvarteto nariai aplankė E. ir S. Barus. Iš kairės: Artūras Šilalė, Elena Barienė, Girdutis Jakaitis, Audronė Vainiūnaitė, Stasys Baras, Augustinas Vasiliauskas.

Indrė Tijiūnienės nuotrauka.

NELYGI KOVA EINA PRIE GALO

EDMUNDAS RINGUS

Nelygi kova tarp Čėčėnijos ir Rusijos, atrodo, eina prie galo. Ši kova jau tęsiasi tris šimtmečius. Kai kurie istorikai pasirenko 1663 metus, kada prasidėjo reguliūs, stambūs susirėmimai tarp rusų dalinių, pakeliui į Kaukazą bei Indiją, ir čėčėnų. Nepaisant nelygių jėgų, čėčėnai nepasidavė.

Tauta atlaikė du pragaištingus trėmimus į Maskvos imperijos platybes. Pirmas trėmimas įvyko 1865 m., antras 1944 m. Per kiekvieną trėmimą čėčėnai prarado 60 proc. savo gyventojų. Nepaisant patirtų nuostolių, čėčėnai sugebėjo grįžti į savo teritoriją, ir tęsti kovą toliau.

1917 m., pasinaudodami sąmyšiu Rusijos imperijoje, čėčėnai, drauge su kitomis Kaukazo tautomis, bandė sukurti Kaukazo Tautų Respubliką, vadovaujamą dvasinink-imamų. Nauja respublika išsilaikė porą savaičių. Po galutinio Kaukazo srities pertvarkymo liko keletas mažų respublikų.

Čėčėnija buvo sujungta su Ingušetija. 1932 metais čėčėnai dar kartą bandė atsikratyti Maskvos, bet buvo Stalino žiauriai sutvarkyti.

Nauja proga čėčėnams atsirado perestroikos laikotarpiu. Čėčėnijos patriotams atrodė, kad geresnės progos gali nebūti. Juos paskatino Baltijos kraštų atsiskyrimas nuo Sovietų sąjungos. Jų nuomone, Čėčėnija, palyginus su kitomis respublikomis, turėjo daugiausia teisių būti nepriklausoma. Čėčėnijos su Maskva nerišo jokie legalūs ar nelegalūs dokumentai, kuriuos sovietai panaudojo Baltijos kraštų atvejui. Čėčėnai nedalyvavo įvairiuose Rusijos referendumuose ir, sekdami Suomijos 1940 m. pavyzdžiu, 1991 m. drįso stoti ir nelygią kovą. Jų kaimynai ingušai lemtingu momentu atsiskyrė. Čėčėnai liko vieni iš kelių dešimčių įvairių vadinamųjų „respublikų“, „autonominių sričių“. Tik dar viena respublika, Tadžikistanas, sugebėjo išnaudoti momentą ir atgauti mažą dalį nepriklausomybės (ekonominę lengvatą).

Kaip ir kitur, visiškai vieny-

bės Čėčėnijoje nebuvo. Jų visuomenė buvo nuo seno suskaldyta į gentis, remiantis giminėmis ir religiniais skirtumais. Tą charakteristiką Maskva išnaudojo, patraukdama į savo pusę šiaurinės Čėčėnijos sritis ir jas stipriai aprūpindama ginklais bei pinigais. Tuos dalinius Maskva ir panaudojo, norėdama įtikinti naivius vakariečius.

1991 m. lapkričio 1 d. generolas Dudajev (sovietų aviacijos generolas — tik ką išėjęs į pensiją) paskelbė Čėčėnijos nepriklausomybę. Jėlcin reakcija į čėčėnų sprendimą buvo įsakymas sumti gen. Dudajev. Tam tikslui į Grozny buvo pasiųstas 1,000 karių dalinys. Sumiti Dudajev ir atvežti Maskvon nepavyko, nes oro uoste kariams neleista išlipti iš lėktuvų.

Laikotarpis tarp 1991 ir 1994 m. pabaigos Čėčėnijoje vyko tarpusaviai ginčai ir smulkūs susikirtimai tarp už ir priešmaskvinių šalininkų. Pirmas Maskvos tikslas, suskaldyti čėčėnų visuomenę, pavyko. Pavyko Maskvai sutęsti čėčėnų gerą vardą. Jie buvo Maskvos propagandos charakterizuojami kaip grobikai, banditai ir mafiozai. Daugiausia pakenkė čėčėnų vardui Maskvos organizuoti pagrobimai ir keleto vakariečių nužudymas.

Įtampa Čėčėnijoje ir Rusijoje augo. Nusikaltimai prieš čėčėnus Rusijoje ir prieš rusus Čėčėnijoje tapo vis dažnesni. Galimybė išspręsti Čėčėnijos likimą taikliu būdu mažėjo. Todėl Čėčėnijos prezidentas buvo priverstas sukurti ir paruošti savo karines jėgas. Pasinaudojant sąmyšiu ir netvarka Rusijos štabe čėčėnams pavyko įvairiausiais būdais apsirūpinti ginklais, netgi tankais ir lėktuvais.

Dudajev pavyko įtikinti tautos vyresniuosius remti jo pastangas kovoje dėl visiškos nepriklausomybės. Susauktas vyresniųjų suvažiavimas išrinko Dudajev pirmuoju prezidentu. Su visos tautos pagalba Dudajev pajėgė surinkti ir paruošti 10,000–12,000 karių.

Pirmas puolimas pradėtas 1996 m. pabaigoje. Stipriai ir moderniai apginkluoti rusų

daliniai puolė sostinę Grozny. Puolimą čėčėnai atrėmė ir visa Čėčėnija tapo karo lauku tarp galingos Rusijos bei mažutės Ickerijos. Trumpam laikotarpiui pasaulio akys nukrypo į Kaukazą. Konflikto pradžioje nedidelis skaičius žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų turėjo progos stebėti įvykius, rusų elgesį ir pranešti pasauliui. Kad save pateisinti, Maskva išvystė neigiamą propagandą, vaizduodama čėčėnus kaip banditus, kriminalistus, o, svarbiausia, „mafiozus“ ir „al-Qaeda“ bendradarbius.

Taip partizaninis karas tęsėsi porą metų. Jėlcin galvojo, kad pergalė netoli, nes persvara buvo rusų pusėje. 1996 m. vasarą čėčėnai vėl nustebo pasauli. 1,200 karių grupė sugebėjo prasiveržti į Rusijos teritoriją (Stavropol — Gorbaciov gimtinę), užimti Rudionovsk miestą, sunaikinti vietinę apsaugą ir kitus valstybinius objektus, okupuoti ligoninę ir uždaryti joje keletą šimtų ikaitų (iš viso 2,000). Susišaudymai užtruko keletą dienų. Įvykiai buvo transliuojami per TV, kuriuos stebėjo visos pasaulis. „Čėčėnų išvyka“ baigėsi, kai Maskva sutiko leisti čėčėnams grįžti namo, rusų parūpintomis susisiekimo priemonėmis ir premjeras Černomyrdin pasirašė pažadą baigti karinius veiksmus Čėčėnijoje. Nuo tos dienos 1996 m. birželio 20 d., stambesnių susirėmimų vengta.

Tačiau rusų karių elgesys įtikino iki šiol neutralius čėčėnus prisijungti prie kovotojų. Iš uždarytų mokyklų į kovotojų eiles stėjo paaugliai ir tai ne tik berniukai. Į jų eiles stėjo vyresnio amžiaus vyrai ir vadinamosios — „juodosios našlės“. Iš užsienio vis didesni skaičiai islamą išpažinėję plaukė į Čėčėniją, o su jais — milijonai dolerių.

Trejų metų pertrauka baigėsi 1999 m. rugpjūtio mėn., kai čėčėnų dalinys, papildytas arabų kovotojais, išsiveržė į Dagestaną respubliką, okupavo keletą apskričių ir paskelbė „Islamo Dagestano Respubliką“. Šis, vadovautas Basajev, eksperimentas nebuvo sėkmingas, davęs Maskvai progą toliau naikinti čėčėnus. Ką ji ir darė,

tik dar žiauriau. Per čėčėnų lavonus Putin lipo į Kremliaus sostą.

Iki šių dienų Motinų komitetas skelbia, kad žuvo 25,000 rusų karių ir 100,000 žuvusių Čėčėnijos piliečių škaičių. Sugriauta Čėčėnijos sostinė, sunaikinti beveik visi kaimai, nėra pramonės, nėra mokyklų. Kas gydyti nesuskaitomą škaičių invalidų, kas jais rūpintis? Kas sušvelnins čėčėnų, jau ir taip stipriai, neapykantą rusams? Kai kurie Europos psichologai nesistebi naujomis priemonėmis, kurių griebiasi jauni čėčėnų vadovai, jau užkrėsti „wachhabizmu“. Iki šiol čėčėnai buvo žinomi, kaip mazaisiai kraštutiniai islamo išpažinėjai. Rusų karių elgesys ir arabų propaganda neutralius čėčėnus padarė kietesniais islamistais. Maskva savo tikslą pasiekė, sukūrusi didesnę kaukų tautę, vieną prieš kitą. Kiekviena jų ruošiasi, ginkluojasi būsimiems konfliktams. Abhazija nori atsikurti nuo Gruzijos ir prisijungti prie Rusijos. To paties siekia Šiaurinė ir Pietinė Osetija. Nesant taika tarp tautų padidino čėčėnų-arabų dalinių išvykas (su daugeliu aukų) į Ingušetiją ir į krikščionišką Osetiją. Ypač čėčėnų vardu pakenkė Osetijos mokyklos bei vaikų ligoninės Beslan miestelyje okupacija ir žudynės.

Čėčėnų naudojami išpuoliai ir kaimyninės respublikas rodo, kad jų jėgos artėja prie pabaišos. Dešimties metų karas išsėmė jaunų vyrų rezervą. Skelbiama, kad karių skaičius siekia ne daugiau kaip 3,000. Už pagrindinių vadų Maschadov ir Basajev galvas daroma po 10 milijonų dolerių. Čėčėnų visuomenė po dešimties metų pasipriešinimo nepasidavė. Partizaninis karas tęsis daug metų. Neapykanta rusams pasiekė aukščiausią laipsnį. Čėčėnų tauta pasižymi kerštingumu. Šeimų savigarda priklausydavo nuo to, ar sugebėta atkeršyti už padarytą skriaudą. Pareiga atkeršyti buvo perduodama iš vienos kartos į kitą. Čėčėnijoje neliko nei vienos šeimos be pareigos rusams atkeršyti už skriaudas.

Patobulino paminklo V. Kudirkai projektus

Vilniaus savivaldybėje eksponuojami patobulinti paminklo Lietuvos himnui ir jo autoriui dr. Vincui Kudirkai konkurso projektai. Iš trijų autorių pateiktų projektų išrinkti galutiniai, kurie bus statomas buvusios Savivaldybės aikštėje Gedimino prospekte.

Į galutinį konkurso tarpinį atrinktų trijų projektų autoriams dar vasarą pasiūlyta iki rudens patobulinti savo kūrinius, kad jie labiau atitiktų architektūrinę ir plastinę konkurso nuostatas. Konkurso rengėjai dalyviams kelia tris pagrindinius reikalavimus: paminklas turi atspindėti Lietuvos himno dvasią ir jo autoriaus, didžiojo aušrininko V. Kudirkos portretinius bruožus bei derėti prie bendro dabartinės Savivaldybės aikštės Ge-

dimino prospekte plano.

Vilniaus savivaldybės dangozijoje galima apžiūrėti žinomų skulptorių — klaipėdiečio Arūno Sakalausko, kauniečio Stasio Žirgilio ir Vilniaus dailės akademijos skulptūros specialybės studento Dovydo Klimavičiaus — darbų patobulintus projektus.

Skulptorius A. Sakalauskas ir architektas Ričardas Krištapavičius pristato uždara trijų kolonų formos piramidę, atsiveriančią žiūrovams iš trijų pusių ir sudarančią arką, iš kurios tarsi išeina viso aukščio V. Kudirkos portretinė figura. Iš kitų piramidės pusių pateikiamas visas Lietuvos himno tekstas.

D. Klimavičius ir architektas Viktoras Gričius pateikia iš esmės pakeistų formų darbą — 9,5 m aukščio persiūviacinį

piramidę—fontaną iš rudo grūdinto stiklo lakštų, su kupolu ir po juo kabančiu varpu iš šviesaus organinio stiklo. Varpas apšviečiamas iš vidaus, o visas paminklas, kuriuo tekėtų vanduo, būtų apšviečiamas prožektoriais iš keturių kampų.

S. Žirgulis ir architektas Adomas Skiesgelas pateikia du paminklo variantus — erdvinę kompoziciją su 47 varpų karilionu ir trispalviu luitiniu vitražu bei kitą projektą — keturis rustikinius granito pilonus, tarsi kylančius iš žemės, su inkrustuotu bronziniu V. Kudirkos reljefu.

Paminklo konkursą yra paskelbęs Labdaros ir paramos fondas V. Kudirkos atminimui įamžinti. Apytikrė paminklo kaina siekia 0,5 mln. Lt. Paminklą Lietuvos himnui ir jo

Klaipėdiečio Arūno Sakalausko paminklo Lietuvos himnui ir jo autoriui dr. Vincui Kudirkai projektas.

Tomo Černišovo (Elta) nuotr.

autoriui V. Kudirkai sutvarkytą aikštę numatoma pasitvarkyti iki 2006 metų vasaros. (Elta)

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Politiniai šachmatai

Šiuo metu galima išvesti tam tikrą paralelę tarp Lietuvos Prezidentūros ir JAV Baltųjų rūmų. Iš šiaurės, ir anapus Atlanto formuojama nauja vyriausybė. Prieš pradėdamas antrąją kadenciją, JAV prez. Bush perkiuoja savo kabinetą. Jau pasitraukė keturi ministrai (čia vadinami „sektorioriais“), kurių žymiausias ir labiausiai Amerikos užsienio politikoje pasireiškęs, buvo Valstybės sekretorius Colin Powell.

Itin įtemptu ir sunkiu Amerikai laikotarpiu, pirmosios prez. Bush kadencijos metu, Powell dažnai buvo tarytum „rėmė uostas“, nors jo pareigos reikalavo keliauti į pačias „karščiausias“ mūsų planetos vietas ir mėginti rasti taiką išeitį iš labai pavojingos padėties. Daugeliu atvejų Valstybės sekretoriui pavykdavo tą vaidmenį atlikti. Tačiau tarp prezidento ir Colin Powell kartas nuo karto atsirasdavo ryškus sprūdis, kuriuos Vašingtonas stengdavosi „užlostyti“. Visgi, atėjus laikui po rinkimų suformuoti naują kabinetą, Colin Powell pasitraukė. Spėjama, kad jam buvo pasiūlyta „savanoriškai“ atsistatydinti. Iš dalies tuos spėjimus patvirtina prezidento skubiai pasirinktas pakeičiamas — pirmosios kadencijos metais artimiausia patareja užsienio reikalais — dr. Condoleezza Rice. Kai ką stebina, kad prez. Bush net nemėgino Powell prikibėti dar kurį laiką pasilikti Valstybės sekretoriumi, ypač šiuo kritišku metu, kai paleistinėčiai ruošiasi rinkti naują savo vadovą, o Irake taip pat artėja pirmieji demokratiniai valdžios rinkimai. Powell patirtis būtų tikrai buvusi naudinga ir prezidentui, ir Amerikai, ir galbūt pasaulio taikai.

Condoleezza Rice yra nuostabus sumanumo, išvalgomo moteris, užsienio politikos žinovė (ji gerai susipažinusi ir su Lietuva). Prez. Bush jos patarimais naudojosi jau ketverius metus. Kadangi jos ir prezidento nuomonė visuomet sutapdavo, svarbiųjų problemų sprendimas Baltiesiems rūmams tikrai palengvės. Dabar, galima sakyti, visi pagrindiniai Vašingtono pareigūnai „pūs į tą pačią dūdą“: prez. George W. Bush, viceprez. Dick Cheney, Valstybės sekretorė dr. Rice, na, ir

gynybos sekretorius Donald Rumsfeld. O visgi kartais neblogai, kai atsiranda ir skirtingų nuomonių. Jas derinant, pasiekiamas geresnis išvagus ir tikslesnis problemų sprendimas.

Lietuvoje taip pat vyksta pasikeitimai Vyriausybėje. Galima tikėtis užjausti prez. Valdą Adamkų, kuriam tenka „pasirinkti“ premjerą ir pasiūlyti (ar pasiūlomus atmeti) asmenis kitiems ministrų postams. Viena problema, atrodo, išspręsta nesunkiai ir labai teigiamai — Seimo pirmininku vėl išrinktas Artūras Paulauskas. Užsienio lietuviai jo politinę karjerą pastaruoju metu stebi su ypatingu dėmesiu, ypač po to, kai, nušalinus nusižengusį prez. R. Paksą, A. Paulauskui teko laikinai perimti Prezidentūrą. Jo rimtas požiūris ir sunkias pareigas, laikysena, nors ir laikino, prezidentavimo laikotarpiu, buvo be priekaištų. Tikime, kad A. Paulauskas Seimo pirmininko pareigas atliks sąžiningai ir šios ketverių metų Seimo kadencijos darbas bus daug našesnis visos Lietuvos gerovei. Kaip praeitis parodė, A. Paulauskas nebūtinai sutaria ir su prez. V. Adamkumi, tad ir pastarajam problema bus lengviau spręsti, projektus įgyvendinti.

Jau „visa burna“ kalbama, kad greičiausiai premjero kėdėje pasilikis Algirdas Brazauskas. Tai nebūtų pati blogiausia išeitis (geriau, negu K. Prunskienė, V. Uspaskichas, ar kuris kitas, sparną apie premjero kėdę režiantis). Jeigu A. Brazauskas nėra pats veiksmingiausias premjeras, tai jis bent ne pats kenksmingiausias: pirmosios jo kadencijos metu Vyriausybė neišgyveno ypatingų krizių, atliko ne vieną valstybei naudingą darbą. Nors Brazauskas yra senas nomenklatūrininkas, bet per daug gudrus, kad rausvus savo praities skalbinius viešai ant tvoros kabintų. Kaip ir Seimo pirmininko, šio premjero veikla nedaug kirtosi su Prezidentūra, todėl galima tikėtis, kad tos trinties nebus ir toliau. Lietuva, pirmoji patvirtinusi ES Konstituciją (užbėgo už akių net Europos Parlamentui!), sulaukė nemažai gerų žodžių iš užsienio. Butų neišmintinga, formuojant Vyriausybę, išsivelti ir nesutarimus ir tą teigiamą įvaizdį sunaikinti.

VASARA LIETUVOJE

JERONIMAS TAMKUTONIS

Nr.6

Gąsdinantis reiškinys Lietuvoje yra tai, kad apie trečdalis ar ketvirtadalis rinkėjų tiki šarlatanų skleidžiamomis nesąmonėmis. Tie žmonės yra tiek sovietmečiu sukvalifinti ir pasimetę ligi tokio laipsnio, kad atpratę savarankiškai, normaliai galvoti. Nesusipažinę su Seimo nariu, Vyriausybės bei prezidento pareigomis bei jų galių ribomis, ir tautiškai nesusiiprę, jie yra politiškai „negratinti“, buvusių tremtinių vadinami rusiškų terminu „debilais“ — žmonėmis, negalintiais galvoti. Kaip atskira grupė, jie sudaro Lietuvos politinio nepastovumo pagrindą. Del to Lietuvoje kas keli metai pasirodo naujos politinės jėgos—partijos. Ši politiška neišprususių rinkėjų dalis lengvai patiki stebuklus žadanciais politikieriais, kurie visus kitus politikus ir partijas kaltindami korupcija, žada krašte įvesti tvarką — pakelti pensijas ir atlyginimus, grąžinti rublinius indėlius, bet nepasako, iš kur gaus tam pinigų. Ši rinkėjų grupė savo savotišką elgesį Lietuvoje kelia nepastovumą.

Artėjant antram rinkimų ratui, politinis įtempimas didėjo. Sutikau pažįstamą, grįžusį iš Anykščių. Jo buvimo metu savo agitacijos kampanijoje ten lankėsi K. Prunskienė. Pasak pažįstamo, diena buvo šalta ir lietinga, o Prunskienė galbūt buvo užsivilkusi daugiau drabužių.

— Tokią „bobą“ būtų gėda siųsti į užsienį reprezentuoti Lietuvai, — pareiškė pažįstamas. — „Ji nėra visiškai panaši į latvių elegantišką Vairą Vyką Freibergą, kurią galima siųsti į Londoną ar Paryžių ir ji visur pritiks, nepadarantys gėdos. Musų Kazimira visiškai netinka pasirodyti užsienyje, nebent kaip kolchozo pirmininkė pas kaimyną Lukašenką, o ne dalyvauti tarptautinėse konferencijose Vakaruose“, — pasakojo linksmai nusiteikęs kaunietis.

„Kauno dienoje“ pasirodė ilgozas, su keturiomis nuotraukomis K. Bobelio straipsnis, giriantis Prunskienės kvalifikaciją prezidentės pozicijai ir ragindamas balsuoti už ją. Teko susitikti nemažai ir tokių, kurie buvo nusivylę abiem kandidatais ir skundėsi, kad nėra pasirinkimo tarp šių prastų kandidatų.

— Jei būtų patekęs į antrą ratą Auštrevičius, viskas būtų buvę kitaip, — apgailestavo jie.

Vieną vakarą per „Panoramos“ žinias

Valdo Adamkaus rinkiminė reklama.

teko matyti keistą įvykį. Nematoma žurnaliste paklausė K. Prunskienę apie kažkokios energijos imonės akcijas. Staiga supykusi, kandidatė pradėjo išmetinėti ir barti žurnalistę už tokių klausimų kėlimą ir siejamą privacios nuosavybės reikalų su oficialia tarnyba. Susinervinusi ji bandė atsiseiti mikrofoną nuo savo drabužių, bet kažkaip nesisekė ir vargšė moteris savotiškai muistėsi, bandydama tai padaryti. Pagaliau po keliasdešimties sekundžių pasisekė ir, dar pasakiusi keletą žodžių jau švelnesniu tonu, Prunskienė išėjo iš studijos. Toks kandidatas į Prezidentūrą elgesys — viešas pyktis ir įžeidinėjimai — neleistinas elgesys politikams. Kalbant dabartinę terminologiją, toks „TV klipas“, viešai parodytas, būtų buvusi geriausia V. Adamkaus agitacinės kampanijos dalis. Rytąjaus dieną net ir „Panoramos“ žinių laidoje šis TV epizodas su K. Prunskiene buvo „išvalytas“ — ji buvo tik trumpai rodoma, pasakiusi porą žodžių prieš išeidama iš studijos.

Bus daugiau.

LEGENDINĖ „UGNIES MEDŽIOKLĖ SU VAROVAIS“

Po 30 metų pertraukos Vilniaus „Pergalės“ kino teatre atgims legendinis kompozitoriaus Giedriaus Kuprevičiaus miuziklas „Ugnies medžioklė su varovais“.

Lapkričio 11 d. spaudos konferencijoje miuziklą prikelusius atlikėjus pristatė pats kurinio autorius. Kompozitorius G. Kuprevičius džiaugėsi, kad legendinį kūrinių atlikus, kaip dabar madinga, popmuzikos žvaigždės, o talentingi, bet dar nežinomi atlikėjai.

Dešimtyje spektaklių vaidins trys dainuojančių aktorių sudėty. Dauguma aktorių didžiojoje scenoje pasirodys pirmą kartą.

„I kvietimą dalyvauti konkurse atsiliepė 30 dainuojančių jaunų žmonių ir, organizatorių siaubui, visi tiko“, – bendro darbo pradžią su prodiuserinės agentūros „Tactus Verus“ vadovu Sigitu Sparnaičiu prisiminė kompozitorius.

Jaunieji dainininkai atliko po 4 kūrinius ir beveik visi, priartiant kompozitoriui, dainavo

populiariausias „kregždutes“. „Jei būtų galima iš miuziklo ką nors išimti, visų pirma išimčiau šitą staiga išpopuliarėjusią dainą“, – juokavo G. Kuprevičius.

Aštuntajame devintame dešimtmetyje įvairių teatrų statytą „Ugnies medžioklę su varovais“ per praėjusias Kalėdas atliko ir Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokyklos moksleiviai. Į jaunimo orkestrą, roko grupę susibūrę „čiurlioniukai“ gros ir Gyčio Padegimo režisuotuose spektakliuose.

Miuziklo klausytojai „Pergalės“ kino teatre išgirs vieną naują numerį – Rolando baladę apie karaliaus šunį, kitaip skambės ir miuziklo finalas. „Advento laiku kūrinyje baigsis liudniau, o po Kalėdų skambės antrasis „Ugnies medžioklės su varovais“ finalo variantas“, – intrigavo kurinio kompozitorius.

Miuziklo režisierius G. Padegimas spaudos konferencijos proga teigė, susiradęs prieš 30

metų dėvėtą džinsinį švarkelį, su kuriuo klausėsi pirmojo miuziklo spektaklio Jaunimo teatre.

„Miuziklas mane pakerejo dar jaunystėje. Tuomet buvau įsimylėjęs dainininkę Gintarę Jautakaitę ir įsivaizduodavau save šio miuziklo režisieriumi“, – prisiminė G. Padegimas.

82-ąjį spektaklį kuriantis režisierius džiaugėsi susipažinęs su jaunaisiais aktorais, kurie gyvena „pirk-parduok“ laikais, tačiau bendrauja ir dirba taip pat nuoširdžiai, kaip hipių karta. „Jaunimo užsidegimas“ rodo, kad prieš 30 metų užsiplieskusi „Ugnies medžioklė“ tebėga, o mano darbas – tik pakurstyti ugnį“, – sakė G. Padegimas.

1975-aisiais miuzikle debiutavęs Vytautas Kernagis ir kurinio kompozitorius G. Kuprevičius jaunajai kartai perdavė simbolinę miuziklo ugnį.

„Ugnies medžioklę su varovais“ pagal Sauliaus Šaltenio ir Leonido Jacinevičiaus libretą G. Kuprevičius sukūrė 1974

1975-aisiais miuzikle debiutavęs Vytautas Kernagis (kairėje) ir kurinio kompozitorius G. Kuprevičius jaunajai kartai perdavė simbolinę miuziklo ugnį.

Mykolo Ambrazo (Elta) nuotr.

metais. Pirmoji premjera įvyko netoli Rygos, Valmieros dramos teatre. Jaunimo teatre režisierė Dalia Tamulevičiūtė pirmąjį lietuvišką miuziklą pastatė 1976-aisiais.

„Ugnies medžioklę su varovais“ išsivertė ir žiūrovams

rodė 5 buvusios Tarybų Sąjungos respublikos. Ji atliko estai, moldavai, ukrainiečiai, rusai, latviai. Tačiau „gyvai“ miuziklas nuskambės tik šiemet. „Pergalės“ kino teatre, – sakė kompozitorius G. Kuprevičius. (Elta)

BEBRAI IŠ PAVOGTŲ PINIGŲ PASTATĖ UŽTVANKĄ

Netoli Jungtinių Valstijų Baton Rouge miesto bebrai rado krepšį su pavogtais pinigais ir juos įpynę į vienam upelyje pastatytos užtvankos pagalius bei brūzgynus.

„Banknotų bebrai nesuplėšė. Jie vis dar sveiki“, – sakė mjr. Michael Martin iš apygardos šerifo tarnybos.

Šie pinigai buvo pavogti iš Grinsburg, esančio maždaug 50 km į šiaurės rytus nuo Baton Rouge, lošimo namų „Lucky Dollar“. Vagis iš šio sunkvežimio stovėjimo aikštelėje įsikūrusio pokero automatų salono praėjusią savaitę pagrobė iš viso 70,000 dolerių.

St. Helen apygardos šerifo pavaduotojai apkaltino vieną kazino apsaugininkę, kad ši išjungė vaizdo kameras. 25 metų Jacqueline Wall dėl šios vagystės buvo suimta, teigė M. Martin.

Tyrėjams ji pasakojo, kad kaukėtas ir ginkluotas užpuolikas privertė ją ištuštinti visus kazino seifus. Po to plėšikas ją pagrobė, trenkė per galvą, o vėliau paleido negyvenamame rajone.

Šerifo pavaduotojai pavogtų pinigų ieškojo kelias dienas, kol vienas advokatas gavo slaptos informacijos, jog banknotai buvo išmesti į upelį.

Dabar advokato klientas tikisi susitarti su prokurorais, nurodė Grinsburg policijos viršininkas Ronald Harrell. Vieną krepšį su pinigais pareigūnai rado iš karto. Antrasis gulėjo kiek toliau, priešais bebrų užtvanką. Giliaje upelyje jie ieškodami trečiojo krepšio, šerifo pavaduotojai pradėjo ardyti užtvanką, kad išleistų šiek tiek vandens ir paieškas galėtų tęsti seklesnėje vagoje.

Štai tada jie išvydo brangias užtvankos puošmenas. Galiausiai buvo aptiktas ir trečiasis krepšys, kuriame dar buvo likę šiek tiek banknotų. „Kazino lankytojai nudžiugo, jog atgaus pinigus, nors kai kurie iš jų ir bus permirkę“, – teigė R. Harrell. Pavaduotojai rado iš viso 40,000 dolerių. Likusius pinigus jie tikisi rasti vieno Mississippi valstijos banko seife.

(Delfi)

„DRAUGAS“ SKELBIA KONKURSA

skirtą „Draugo“ 95-rių metų sukakčiai paminėti. Tema: „Draugo“ istorija, nuo įsteigimo iki šių dienų.

Rašinio apimtis: 100 mašinėle ar kompiuteriu rašytų puslapių (gali būti ir daugiau)

Dalyvauti gali istorikai, žurnalistai, rašytojai, studentai ir kiti, sugebantys rašyti.

Už geriausią tekstą skiriama 1,000 dol. premija, kurios mecenatas yra Kazimieras Rožanskas.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki 2005 m. liepos 12 dienos.

Rašiniai pasirašomi slapyvardžiu, o atskirame voke įrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas.

Siųsti „Draugo“ leidėjų valdybos pirm. Marijai Remienei „Draugo“ adresu: 4545 West 63rd. Str., Chicago, IL 60629.

ŽYMIŲ DAILININKŲ PAMOKOS

Garsių dailininkų – juvelyro ir skulptoriaus Sauliaus Vaitiekūno ir tapytojo Vilmanto Marcinkevičiaus kūrinyse dirbtuvėse lankosi kelios dešimtys Vilniaus globos namų auklėtiniai.

Nevyriausybės organizacijos „Socialinės atsakomybės centras“ vykdomo projekto „Suprasti vienas kitą“ metu sostinės globos namuose gyvenantys vaikai skatinami imtis kūrybos ir supažindinami su dailininkų darbo užkulisiais, jų naudojamomis meninėmis technikomis, gali jas išbandyti.

„Dailininko dirbtuvės“ – įdomus, daugeliui nepažįstamas pasaulis. Nuoširdžiai tikimės, kad bent keletui vaikų jos padarys įspūdį, ir jie imsis teptuko. Kita vertus, akcija nau-dinga ir man. Menininkui labai svarbus žmonių požiūris į kū-rinius, jų vertinimas. Vaikai – bene vieninteliai, galintys

pasakyti nuoširdžią ir atvirą nuomonę“, – sako akcijoje dalyvaujantis tapytojas V. Marcinkevičius.

Susipažinę su dailininkais ir jų darbo ypatumais, globos namuose augantys vaikai galės išvysti ir kūrybos rezultatus – vieną vakarą jie praleis sostinės „Vartų“ galerijoje. Vaikai apžiūrės čia veikiančią S. Vaitiekūno ir portugalų skulptoriaus Nuno Vasa parodą, dalyis dienos išpuodžiūs, aptars dailės kūrinius.

Pasak „Socialinės atsakomybės centro“ projektą vadovė Indrijos Aškelovienės, projekto „Suprasti vienas kitą“ tikslas – sujungti vaikų, augančių globos namuose, ir menininkų pasaulius į vieną šių dienų pasaulį – darnią ir pilietišką Lietuvos visuomenę. „Socialinės atsakomybės centras“ šį projektą įgyvendina kartu su „Vartų“ galerija. Projektą remia Kultūros ministerija.

(Elta)

Geriausią kalėdinę dovaną DRAUGO prenumerata!

Kalėdų proga užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik \$65.00 metams JAV) Mes nusišimsime gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

Kalėdų
proga
užsakau
DRAUGĄ

Siųskite:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Dovanoja:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalauskė

Fifty second lesson. (Fifty second lesson) – Penkiasdešimt antra pamoka.

At the gift shop. (Ėt tha gift šap) – Dovanų parduotuvėje.

Hello, how may I help you? (Helou, hau mei ai help ju) – Labas, kuo galiu jums padėti?

I am looking for a birthday present for my daughter. (Ai em luring for e birthdei prezent for mai doter) – Aš ieškau savo dukrai gimtadienio dovanos.

What did you have in mind? (Uat didž ju hev in maind) – Kuo jūs domėtumėtės?

I thought that she might like a good quality handbag. (Ai thot thet šy mait laike gud quality hendbeg) – Aš manau, kad jai patiktų geros kokybės rankinukas.

We have a good selection of handbags, what kind of a handbag would you like to see? (Ui hev a gud selekšen af hendbegs, uat kaind af e hendbeg uod ju laik tu sy) – Mes turime gerą pasirinkimą rankinukų, koki rankinuką norėtumėte matyti?

Show me a medium sized blue handbag, with a lot of compartments. (Šou my e mydijum saizd bliu hendbeg uit e lat af kompartments) – Parodykite man vidutinio

dydžio mėlyną rankinuką su daug kišenėlių.

Here is a good quality handbag, a pretty blue, it is called an organizer, there's a place for everything. (Hyr iz e gud quality hendbeg, e prity bliu, it iz kold en organaizer, thers e pleis for evryting) – Štai šis yra geros kokybės rankinukas, gražiai mėlynas, jame yra vietos viskam, todėl vadinamas „organizatoriumi“.

It's very nice, but my daughter doesn't like to carry such a large purse, can you show me something smaller? (Its veri nais, bat mai doter daznt laik tu kery sač e lardž piurs, ken ju šou my samthing smoler) – Tikrai gražus, bet mano dukrai nepatinka nešiotis tokį didelį rankinuką, ar galite parodyti ką nors mažesnio?

We have a smaller handbag, but it doesn't have any compartments. (Ui hev e smoler hendbeg, bat id daznt hev eny kompartments) – Mes turime mažesnę rankinuką, bet jame nėra jokių kišenėlių.

No, thank you, I don't think that she would like that. (Nou, thenk ju, ai dont think thet šy uod laik thet) – Ne, aciu, aš nemanau, kad tas jai patiktų.

SKELBIMAI

SIŪLO DARBA

Darbai reikalingi dažytojai, staliai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

SPA CONSTANTINE NOW HIRING
Massage therapists and nail techs. Must be certified massage therapist nail tech. Must have Illinois state license. Please call 708-945-8051, fax resume to 630-969-5333

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. – \$620 – \$650; 2 mieg. – \$710 – \$750. Tel. 630-910-0644, Jana.

„DRAUGAS“ IEŠKO

SAVANORIŲ - TELEMARTETING. Jei galite ir turite norą, mums reikia telefonistų - savanorių. Galite skambinti iš namų arba iš „Draugo“ rąstinės. Skambinkite Valentinui tel. 773-585-9500.

SIŪLO DARBA

HOUSEKEEPER PART TIME to aid busy household. 2 days/week - 8:30 am - 4:30 pm. 1 day cleaning. 1 day preparing meals. Must have references & speak English. Call 773.661.0606.

NEKILNOJAMASIS TURAS

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice/Mob.: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.l.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarsiu nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-5100
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Šmukaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

As Sildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
val per para
7 dienos per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

KALĖDINIAI SUJUNTINIAI LĖKTUVU

PRIMAMI IKI LAPKRIČIO 25 DIENOS

ATLANTIC Express Corp.

Mūsų atstovai:
Los Angeles 334 E. Santa Anita, Tel:818-842-1719, Tel:818-731-9777
Bravo Coffee 238 Main Str, LEMONT, IL 60439, Tel:630-257-3300
Kalya Corp. 338 S. Rohlwing Road, PALATINE, IL 60067, Tel:847-776-7766

TEL: 1-800-775-SEND

Mūsų įstaigos:
2719 W 71 St, CHICAGO, IL 60629, Tel:773-434-7919
8801 S. 78 th Ave, Bridgeview, IL 60455, Tel:708-599-9680
Dirbame: Pirm-Penk 8 a.m.-6p.m., Treč iki 7 p.m., Šešt. nuo 8 a.m.-3 p.m.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

STRASBOURG

Europos Parlamentas ketvirtadienį didele balsų persvara patvirtino Jose Manuel Barroso vadovaujamą naujos sudėties Europos Komisiją ir taip išsprendė tris savaites trukusią institucinę krizę. Už pertvarkytos 25 narių Europos Komisijos patvirtinimą balsavo 449 ES asamblėjos parlamentarai, prieš — 149, 82 europarlamentarai susilaikė. J. M. Barroso pavyko užsitikrinti daugumos europarlamentarų paramą tik tuomet, kai jis savo siūlytą komandą, pakeitė prieštarą vertintą Italijos atstovą Rocco Buttiglione ir Latvijos euroskeptikę Ingridą Udre kitais kandidatais.

LONDONAS

Šalis, kurioje geriausia gyventi, kitamet bus Airija, prognozuoja įtakingas Londono žurnalas „The Economist“. Didžiausiam pasaulio ūkiui — JAV — teko tenkintis 13 vieta po Suomijos. „Pacius geriausias naujų vertybių elementus — ketvirtą pagal dydį pasaulyje BVP dalį vienam gyventojui, mažą nedarbą ir politinę laisvę — Dublin vyriausybę pajėgę suderinti su „senosiomis“ vertybėmis, tokiomis kaip stabilūs šeima ir bendruomenė“, teigia „The Economist“. Srašo viršūnėje po Airijos rikiuojasi Šveicarija, Norvegija, Liuksemburgas, Švedija ir Australija. Patoje apatoje yra Zimbabvė, o priešpaskutinėse vietose atsideri Haitis, Nigerija, Rusija ir Pakistanas.

ROMA

Italijos premjero pavaduotojas Gianfranco Fini ketvirtadienį buvo paskirtas užsienio reikalų ministru. G. Fini, dešiniųjų Nacionalinio aljanso partijos pirmininkas, pakeičia Franco Frattini, kuris išvyksta į Briuselį kaip naujasis Europos Sąjungos teisingumo ir saugumo komisaras. G. Fini paskyrimas, kuris nebuvo netikėtus, vainikuoja šio veikėjo pasiekimą iš pofašistinio veikėjo į pagrindinės politinės srovės figūrą. Pastaruosius trejus metus jis kaupė diplomatinę patirtį.

Prokuroras verslininkui siūlo 12,500 litų baudą

Atkelta iš 1 psl.

Tada prezidentas viešai pareiškė, kad rinkimų kampanijos metu neįvertino J. Borisov, atsiurbia nuo jo ir neketina toleruoti spaudimo.

Pasak prokuroro, R. Pakso pats parašė kelias šios kalbos tezes, kuriose sakoma, kad J. Borisov nedviprasmiškai leido jam suprasti, kad jeigu nepasiskirs jo patarėjui, paskelbs neva R. Pakso kompromituojančią informaciją.

M. Dūdos manymu, tai leidžia daryti kategorišką išvadą dėl J. Borisov kaltumo.

„Neginčijamai nustatyta, kad reikalavo paskirti patarėją, suteikti pilietybę, byloje nustatyta, kad buvo įsipareigojimai ir

RUSIJA

MASKVA

Prezidentas Vladimir Putin pareiškė, kad Kremlius pasiūlyta valdžios reforma nepažeis demokratijos principų šalyje ir dar kartą atmetė siūlymus pakeisti Rusijos Federacijos konstituciją. V. Putin pabrėžė, jog siūlydamas reformuoti valdžią, konkrečiai — pakeisti regionų vadovų rinkimų procedūrą, jis neturėjo tikslu gauti dar daugiau įgaliojimų santykiuose su regionų pareigūnais, o vadovauti pirmiausia faktais, rodančiais, kad neveiksminga dabartinė sistema, kur pernelyg didelė kai kurių ekonominių grupių įtaka.

JAV

NEW YORK

Neoficialiame kandidatų į 2004-ųjų žurnalo „Time“ renkamą „Metų žmogaus“ titulą sąrašą pirmąją Baltųjų rūmų patarėjas Karl Rove, antradienį paaiškėjo per šiam klausimui surengtą komisijos susirinkimą. Be K. Rove, kuris didele dalimi prisidėjo prie prezidento George W. Bush perrinkimo, komisija šiam apdovanojimui gauti pasiūlė patį prezidentą ir režisierius Mel Gibson bei Michael Moore.

AZIJA

SEOUL

Siaurės Korėjos žiniasklaidos priemonės liovėsi vadinusios dabartinį valstybės vadovą Kim Jong-Il „mylimu vadovu“, kuris buvo neatsikiriama jo titulas, turintis atspindėti šios stalinistinės šalies liaudies pagarbą jam. Tai remdamasis duomenimis, kuriuos gavo Japonijos radijo laidų tarnyba, ketvirtadienį teigia Seoul laikraštis „Chosun ilbo“. Kalbėdamas apie valstybės vadovą Siaurės Korėjos centrinė radijo stotis ir šalies centrinė telegramų agentūra vartoja tik jo oficialius titulus. Anksčiau pasirodė informacija, kad visuomeninėse įstaigose neva nukabinami Kim Jong-Il portretai. Užsienio politologų manymu, šie žingsniai,

gali reikšti, jog mėginama padaryti galą asmens kultui, arba rodo opozicijos Kim Jong-Il stiprėjimą.

AFRIKA

KHARTOUM

Sudano vyriausybė ir šalies pietinėje dalyje kovojantys sukilėliai ketvirtadienį pažadėjo kuo greičiau paruošti taikos susitarimą, kuris užbaigtų jau 21-erius metus trukusią pilietinį karą ir pagaliau priverstų jame dalyvaujančias šalis susitaikyti. JAV tikisi, kad penktadienį Tarybos akivaizdoje šalis pavyks pasirašyti susitarimo dokumentą. JT Saugumo Taryba ketina šeštadienį ar penktadienį priimti naują rezoliuciją, paraginti Europos Sąjungą, Pasaulio Banką ir Jungtines Tautas pradėti ruošti šalies atstatymo planus, kuriuos bus galima pradėti įgyvendinti, pasirašius pilietinį karą nutraukiantį taikos susitarimą.

ARTIMIEJI RYTAI

MOSUL

Trečiame pagal dydį Irako mieste Mosul ketvirtadienį sukilėliams atakavus provincijos gubernatoriaus būstinę, žuvo vienas gubernatoriaus asmens sargybinių, o dar keturi buvo sužeisti, pranešė JAV kariuomenė. 2 mln. gyventojų turinčiame mieste smurtas prasiveržė prieš 10 dienų, kai prasidėjo JAV vadovaujamas puolimas prieš Fallujah. Tuo tarpu Fallujah JAV kariai teigia baigia išvalyti nuo sukilėlių ir pradeda kalbėti apie miesto atstatymą.

AUSTRALIJA

CANBERRA

Irako Fallujah mieste rasta nužudyta moteris tikriausiai yra britų humanitarinės pagalbos darbuotoja Margaret Hassan, ketvirtadienį sakė Australijos premjeras John Howard. Daugiau detalių jis nepateikė. Britų laikraštis „The Times“ nurodo, kad nužudyta moteris, kuriai nukirstos rankos ir kojos, skemdinėj buvo rasta Fallujah vakaruose.

Pakso ir J. Borisov, o tik „pasmąstymai kompiuteryje“.

Po advokato paskutinįjį žodį tarė pats kaltinamasis. Į teismą jis prabilo lietuvių kalba. Iki tol jis su proceso dalyviais bendravo rusiškai, padedamas vertėjos. Verslininkas iš lapo skaitė iš anksto paruoštą kalbą.

„Gerbiamas teisme, sunku patikėti, kad pagalba, kurią aš ir mano organizacija teikė Rolandui Pakso, gali išsirutioti į baudžiamąją bylą“, sakė jis.

Kaltinamasis sakė nuosirdžiai tikėjęs R. Pakso ir ne jo kaltę, kad ta pagalba atsisuko prieš jį ir R. Paką. J. Borisov užsiminė, kad ši byla sujaukė jo ir jo šeimos gyvenimą ir paprašė jį išteisinti.

departamento pareigūnas Al-bertas Sereika, kuris, ignoruodamas savo vadovybės nurodymus, tuometiniam prezidentui R. Pakso prašymu atidavė operatyvinę alkoholio bendrovės „Alita“ privatizavimo bylą, dirbs Teisės ir teisėtvarkos komitete.

Kita nušalintojo prezidento patarėja — Onutė Valiukevičiūtė — dirbs Žmogaus teisių komitete.

Švietimo, mokslo ir kultūros komitete dirbs pirmasis į Seimą išrinktas regėjimo negalia turintis šiaulietis Edvardas Žakaris.

BBC GALBŪT ATLEIS PUSĘ DARBUOTOJŲ

Corbis/Scanpix Televizijos ir radijo korporacija BBC ketina per pusę mažinti savo personalą. Naujienų redakcija „BBC News“ neteks beveik trečdalis tarnautojų — tai busia padaryta per artimiausias keturias savaites, praneša vakarinis Londono laikraštis „The Evening Standard“, remdamasis aukštais BBC pareigūnais.

Tokia akcija norima pagerinti ekonominę BBC padėtį, prieš pateikiant dešimties metų veiklos ataskaitą 2006 metams.

Vakarinis laikraštis priminė BBC vadovų ankščiau sakytus žodžius, kad bus atleista apie 6,000 iš 28,000 tarnautojų. Tačiau realybė gali būti baisesnė. „Evening Standard“ korespondentė Alexa Baracai rašo, kad BBC generalinis direktorius Mark Thompson ketina apie etatų mažinimą paskelbti per artimiausias keturias savaites, arba dviem savaitėmis anksčiau negu laukta. Norima

tai padaryti iki Kalėdų. „Jei bus laukiama dar savaitė ar dvi, jau bus Kalėdos“, — aiškino BBC pareigūnas.

Šiuo klausimu BBC vadovė kviečia profesinės sąjungos atstovus į pasitarimą, įvyksiantį gruodžio 8 arba 9 dieną. Tiesa, patios BBC atstovai spaudai neigia pranešimus apie masinį atleidimą. „Būtų kvaila teigti, kad atleidimų nebus, bet visi pranešimai apie konkrečius skaičius yra tik gandai“, — sakė BBC atstovas. Laukiama, kad M. Thompson paskelbs savo vertinimą, kurį jis rengia nuo pat pirmos savo dienos poste, apie BBC bendrovės veiklą pagal tris sritis: komercinę veiklą, personalo perkėlimą į regionus ir išlaidų mažinimą. Ketvirtoji apžvalga — apie gamybą ir pardavimus, kaip sudėtingesnė, matyt, iki Naujųjų metų nebus baigta.

(Elta)

KAIP MAITINOSI TIRANOZURAI

Plėrusis dinosauros, lotyniškai vadinamas Tyrannosaurus rex, nuplėsdavo mėsą nuo savo aukos šonkaulį, panašiai kaip žmogus dantimis lupa ant ugnies keptą mėsą nuo kaulų. Taip apie iškastinio dinosauro mitybos būdą aiškina JAV geologai.

Ant iškastinių kaulų, surinktų Amerikos vakaruose, likusios dantų žymės yra akiškus faktas, kad dinosaurai savo riestais dantimis mikliai nuplėsdavo mėsą nuo kaulų, o tik po to grauždavo juos kaip šiūlaikinius šūnus, pasakoją Wisconsin universiteto Madison

mokslininkas Daniel Hyslop Amerikos geologų draugijos konferencijoje.

Iškastiniuose kauluose aptinkama durtinių įdubimų, kuriuos galėjo padaryti kugiški dantys. Tokius turėjo garsusis tiranozauras, mano D. Hyslop. Atrodo, mėgstamiausias anų laikų žiauriausio plėšrūno grobis būdavo hadrozaurai ir trirachiai triceratopai, klajoję laukais prieš 65 milijonus metų. Tiesa, kol kas dar nenustatyta, ar tiranozauras labiau mėgo šviežieną ar dvėsieną.

(Elta)

STATYS POŽEMINĮ TUNELĮ VARLĖMS

Lenkijos greitkelių departamentas susirūpino, kad grupės gatves kertančių varlių gali kelti pavojų automobilių vairuotojams ir sudarė planus, pagal kuriuos varliagyviams bei kitiems gyvūnams bus pastatyti trys tuneliai, kad padareliai šonkuotų po greitkeliais, o ne ant jų. Projektui, kurio vertė siekia

520,000 zlotų (157,000 JAV dolerių), lešų skiria Lenkijos ir Danijos vyriausybės. Pagal projektą perėjus varlėms bus padarytos Budzinsko mieste (greta sienos su Lietuva) bei dar dvi vietos, kur beuodegiai varliagyviai vairuotojams dažnai sukelia bėdų.

(Elta)

NAMĄ NUSIPIRKĖS JAME RADO NEGYVĖLĮ

Vienas namą nusipirkęs britas gavo daugiau, nei tikėjosi — miegamajame antrajame aukšte jis rado smarkiai apirusį lavoną, rašo „The Daily Telegraph“.

Žmogaus palaikai šiame 98,000 svarų (484,000 litų) kainavusiame apleistame name Birmingham centrinėje Anglijoje galėjo būti mažiausiai dvejus metus.

BNS

LAS VEGAS SIAUČIA PASLAPTINGA LIGA

Daugiau nei 1,200 vieno Las Vegas kazino lankytojų buvo paguldyti į ligoninę dėl nežinomos ligos. Ligos simptomai panašūs į gripo, tačiau ligoniams taip pat labai skauda galvą, jie skundžiasi skrandžio sutrikimais.

Vietos medikai siekia išsiaiškinti, ar kas nors sieja visus susirgusius žmones: gal jie lankėsi toje patioje vietoje, valgė toje patioje kavinėje ar restorane, dalyvavo tame pačiame pasirodyme ir pan.

PLĖŠIKAS PAGĄSDINO TIK PIRŠTU

Palangoje gyvenantis Martynas Dočkus, užėjęs į parduotuvę „Iki“, įrėmęs kasininkui į nugarą pirštą, tyliai pareikalavo pinigų, rašoma „Lietuvos rytu“.

Nors parduotuvėje tuo metu buvo pilna pirkėjų, išsigandęs

kasininkas įžuliam vagiui atidavė 5,720 litų. M. Dočkus buvo sulaukęs keli šimtai metų nuo prekybos centro. Vakar Palangos apylinkės teismas leido jį suimti dešimčiai dienų.

(Elta)

DRAUGAS, 2004 m. lapkričio 19 d., penktadienis

5

A + A EVE A. LUKAS

Mirė 2004 m. lapkričio 16 d. Christ Igoninėje, Oak Lawn, IL, sulaukusi 94 metų.

Gyveno Marquette Park.

Gimė 1910 m. birželio 28 d.

Nuliūdė liko: sūnėnas Michael su žmona Marjorie, dukterėčia ir krikšto dukte Kathryn; sūnėnas James; Jennifer, Kristen, Mary ir Michael.

A. A. Eve buvo dukrė a. a. Walter ir Anna, sesuo a. a. Michael, Richard, Alexandria, Estelle ir Bernice.

Velionė 40 metų dirbo Western Electric Company, buvo Lietuvos Filatelistų Čikagoje draugijos prezidentė, aktyvi Baizeko muziejaus Moterų Gildijos narė, priklausė Amerikos Romos Katalikų moterų sąjungai ir Lietuvos vyčiams.

Velionė pašarvota penktadienį, lapkričio 19 d. nuo 5 v. p.p. iki 8 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 20 d. Iš laidojimo namų velionė bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, 6812 S. Washtenaw, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė artimieji

Laidot. direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

A + A ADELĖ VERBICKIENĖ

Mirė 2004 m. lapkričio 17 d., sulaukusi 88 metų.

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Gimė Alsėdžioje, Amerikoje išgyveno 56 metus.

Nuliūdė liko: dukrė Dalia Ancevičienė, žentas Algis; anūkai Gintas, Lya Kubilienė su vyru Andrių; trys proanukai — Aleksas, Lukas, Diana; anūkas Sigitas su žmona Karen, dvi proanukės Camille ir Claire; anukė Daina Matusaitienė su vyru Tomu ir proanukė Maya; brolis Aleksas Smilga.

Velionė buvo žmona a. a. dr. agronomo Antano Verbicko.

Velionė pašarvota penktadienį, lapkričio 19 d. nuo 2 v. p.p. iki 9 v.v. Palas-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W.) Palos Hills, IL.

Laidotuvių Mišios ir paskutinis atsisveikinimas prasidės šeštadienį 9 v. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Park. Po šv. Mišių a. a. Adelė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė dukra su vyru, anūkai, proanukai, gimines ir pažįstami.

Laidot. direkt. David Gaidas, Jr., tel. 708-974-4410.

SODE AUGINS KANAPES

Vienai Anglijos hercogienei oficialiai leista savo nuodindame sode auginti kanapes, aguronus ir haliucinogeninius grybus, rašo Didžiosios Britanijos dienraštis „Daily Telegraph“. Didžiosios Britanijos vidaus reikalų ministerija skelbia išdavusi leidimą Nortumbria hercogienei Olviko pilyje esančiame pirmajame šalyje nuodingų augalų sode auginti minėtus augalus.

Tarp kitų augalų čia galima rasti ricinmedį, iš kurio gaminamas nervus paralyzuojantis ricinas, rusmenę, tabaką bei

laukines salotas, sukeliančias komą.

„Džiaugiamės šiuo sprendimu. Šis sodas yra daugiau nei graži vieta, kurioje galima pailseiti, — dienraščiui sakė hercogienė. — Mane domina augalų galia ir tai, kaip jie nuo amžių buvo naudojami ne tik gydyti, bet taip pat ir žudyti“.

Šį sodą visą žiemą galės lankyti mokinių ekskursijos. Siena apjuostą sodą saugos apsaugininkai, turėsiantys pasirūpinti, kad nuodingi augalai nebūtų liečiami.

Ž.

PRIVERTĖ ŽMONA MIEGOTI ANT LAIPTŲ

Austrijoje ant daugiabučio laiptų rasta mieganti „valkata“ pasirodė besanti vieno buto šeimininkė, kurią laukan išgujo vyro knarkimas. Kaip rašo laikraštis „Kronenzeitung“, Austrijos Linco mieste į lėbavimais pagarsėjusį dvyliaukaukštį buvo iškviesta policija.

Pareigūnas paskambinęs, daugiaaukščio gyventojas sakė, pastebėjęs ant laiptų tįsantį kūną be gyvybės ženklų —

pasak jo, veikiausiai ten gulė koks valkata. Tačiau, kaip paaiškėjo vėliau, ant laiptų miegojo tame pat name gyvenanti moteriškė, kuri, neapsikentusi vyro knarkimo, buvo priversta miegui pasieškoti kitos vietos. Kurtinamo knarkimo iškamuota, moteris pasiėmė čiuzinį ir vienmarškinį įsitaė miegoti ant laiptų.

(Delfi)

PRENUMERUOKITE „DRAUGĄ“

Metams JAV — 100 dol.

Metams tik šeštadienio laida

60 dol.

Metams tik „Bičiulystės“

laida 40 dol.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

NE VISA LIETUVA YRA LAISVA. Mažoji Lietuva prie Baltijos krantų šimtus metų kovojusi dėl laisvės ir kūrė savo tautinį gyvenimą šiandien tebėra karinio smurto genocido auka. Lapkričio 28 d., sekmadienį, 2 v.p.p. vyks Tilžės akto – Mažosios Lietuvos prisikėlimo minėjimas Šaulių sąjungos salėje. Ispūdingoje programoje dalyvauja krašto darbuotojai ir organizaciniai veikėjai. Jauskime, kad tai didi pareiga apžvelgti gyvosios tautos pareigas tam kraštui ir jo žmonėms. Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis kviečia visus dalyvauti istoriniame minėjime ir kavutės pabendravime.

LAPKRIČIO 25 D., KETVIRTA-DIENI, Čikagos Jaunimo sąjunga kviečia visus 16 metų amžiaus ir vyresnius į „Kalakutų šokių“. Šokiai, su DJ, vyks PLC Fondo salėje, 8 v.v. Įėjimas 10 dol. Daugiau informacijos galima rasti www.lithchat.com.

KUN. A. PALIOKAS AUKOS šv. Mišias už visus Ateitininkų šalpos fondo narius, mirusius ir gyvus, šį šeštadienį, lapkričio 20 d., Ateitininkų namų apatinėje salėje, 3 v.p.p. Po Mišių vyks metinis Fondo narių suvažiavimas. Po suvažiavimo Fondo metinės loterijos laimingų bilietų traukimas ir pabendravimas prie užkandžių.

ŠVČ. M. MARIJOS NEKALTO Prasidėjimo parapijoje gruodžio 5 d., tuoj po šv. Mišių bus susitikimas su teisės advokatu. Galėsite klausyti jums rūpimais klausimais. Kava ir vaisės už dyką, visi laukiami.

LAPKRIČIO 21 D., SEKMADIENI, vyks LR Kariuomenės šventė. 10:30 v.r. – pamaldos jėzuitų koplyčioje; 12:30 v.p.p. programa Šaulių namuose. Dalyvaus LR konsulas Čikagoje ir LR Gynybos atašė Vašingtone.

LAPKRIČIO 20 D., ŠEŠTADIENI, dr. Petras Vytenis Kisieliū kalbės tema „Šalkausko ir Dovydaičio idėjiniai skirtumai ateitininkijoje“ Ateitininkų šalpos fondo narių metiniame susirinkime. Suvažiavimo pradžia 2:30 v.p.p. Ateitininkų namuose, Lemonte, apatinėje salėje.

JAUNIMO CENTRO TRADICINĖ vakariene vyks gruodžio 5 d., sekmadienį, didžiojoje salėje. Jėzuitų koplyčioje 3 v.p.p. šv. Mišios, kurias aukos kunigas Antanas Gražulis, SJ, už mirusius ir gyvus centro narius bei rėmėjus. Meninę programą atliks solistė Genovaitė Bigenytė, akompanuojant Manigirdui Motekaičiui. Bus gaudi vakariene ir laimingų bilietėlių išrinkimas. Kviečiame užsakyti svečių stalą ar pavienes vietas. Informacija tel.: 708-447-4501 Milda Šatienė, arba 708-636-6837 Anelė Pocienė.

LINKSMA TRADICINĖ „Rudens puota“ įvyks lapkričio 20 d., šeštadienį, 7 v.v. Šaulių namuose. Aistringa A. Andriekaus muzika, skani vakariene padės jums pamiršti visus rūpesčius ir pasidžiaugti gyvenimo linksmybėmis. Bus gaivinančių gėrimų, loterija ir linksmų siurprizų. Ruošia gen. T. Daukanto Jūros šaulių kuopa. Informacija ir bilietai tel. 773-523-7205.

RAŠYT. ČESLOVUI SENKEVIČIUI IR RAŠYT. STASIUI DŽIUGUI Lietuvių rašytojų draugijos 2004 m. literatūrinių premijų įteikimas bus 2004 m. lapkričio 21 d., sekmadienį, 3 v.p.p. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje.

TARPTAUTINĖ MOKYKLA Vilniuje (American International School of Vilnius – AISV) ieško mokyklos direktoriaus ateinančioms 3–5 metams, pradedant darbą 2005 m., liepos mėnesį. Ieškoma pedagogo – vadybininko, turinčio magistro laipsnį ir susikalbančio lietuviškai. Kandidatai prašomi atsiliesti iki gruodžio 1 d. Visą informaciją suteiks John Magagna, Search Associates (search-associates.com) arba Marcia D. Barker, AISV Search Committee Chair (barkerbmem@yahoo.com).

ŠVENTĖS ARTĖJA! Išmokime kepti meduolį ir šližikus. Kviečiame tuoj pat užsiregistruoti kepimo pamokai su Violeta Abariute, vykiančiai lapkričio 20 d., nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. Skambinti Dianai Tukienei, tel. 248-449-4047, arba Ritai Kasputienei, tel. 248-553-0135 ir el. paštu: ambersos@hotmail.com.

ČIKAGOS RAMOVĖNAI, talkinant birutietėms ir šauliams, rengia 86 m. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties paminėjimą lapkričio 21 d., Šaulių namuose, Čikagoje. Minėjimas prasidės pakeliant vėliavas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. Iškilmingos pamaldos bus 10:30 v.r. tėvų jėzuitų koplyčioje. Jas aukos ir pamokslą sakys kun. Antanas Gražulis, SJ, giedos Vilija Kerelytė, vargonuos muz. Manigirdas Motekaitis. Po pamaldų – apeigos prie Laisvės kovų paminklo, pagerbiant kovojusius ir žuvusius, gynusius Lietuvos laisvę. Minėjimas Šaulių salėje prasidės 12:30 v.p.p. Pagrindinis kalbėtojas – generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius, o meninę dalį atliks Algimantas Barniškis. Kviečiame organizacijas atsinešti vėliavas, o visuomenę gausiai dalyvauti ir pagerbti Lietuvos kariuomenės 86 m. sukaktį. Po minėjimo oficialios dalies – užkandžiai ir kavutė.

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ rinkimų į naują tarybą komisija, susidedanti iš dr. Petro Rasučio, Julijos Smilgienės ir Aldonos Šmulkštienės, kreipiasi į LF biciulius, kviesdama siūlyti kandidatus į LFB Tarybą iki š.m. gruodžio 20 d., gavus kandidato sutikimą. Kandidatų sutikimus siūsti LFB rinkimų komisijos pirmininkui dr. Petrui Rasučiu: 3808 W. 66th Str., Chicago, IL 60629. Taip pat prašo visus LF biciulius siūsti kuo skubiau rinkimų komisijai savo adresus ir telefonus.

ČIKAGOS GEN. T. DAUKANTO jūrų šaulių tradicinė „Rudens puota“ įvyks lapkričio 20 d. Šaulių namuose.

LAPKRIČIO 19–21 D. BALZEKO lietuvių kultūros muziejuje vyks programa „Karas po karo“, skirta partizaninės kovos pradžios Lietuvoje 60-mečiui paminėti. Lapkričio 19 d., penktadienį, 7 v.v. bus rodomas rež. V. Žalakevičiaus meninis filmas „Niekas nenorėjo mirti“ (90 min.) ir rež. E. Zubavičiaus dokumentinis filmas „Partizanai“ (60 min.). Lapkričio 20 d., šeštadienį, 5 v.v. vyks parodos „Karas po karo“ atidarymas, o 7 v.v. bus rodomas rež. J. Vaitkaus filmas „Vieni vieni“ (70 min.) ir rež. V.V. Landsbergio dokumentinis filmas „Baladė apie Daumantą“ (100 min.). Lapkričio 21 d., sekmadienį, 1 v.p.p. bus rodomas rež. A. Dausos ir rež. A. Grikevičiaus meninis filmas „Jausmai“ (90 min.)

Eglės Juodvalkės kūryba, kaip ir visa jos asmenybė, pripildė šiluma tuštumą poezijos vakare. Tuštuma... Tai dalis būties kiekvieno mūsų gyvenime. Tai panašu į tylą, į naktį, į nieko nebuvimą... Eglės Juodvalkės poezijos knygoje „Veidrodis ir tuštuma“, poetė nežaidžia dviprasmybėmis, o palieka vietos pamąstymams, asmeninei patirtčiai, filosofijai. Anot Ramonos Lukauskaitės, studijuojančios Illinois universiteto Lituanistikos katedroje, Eglės Juodvalkės poezijoje žodis, tai tarsi būties patirties kvintesencija, būties išgyvenimas, liūdesys, bet kartu ir paguoda:

*Gimtines niekada nemačiau
Kai pravėriau akis
Ji jau buvo kita*

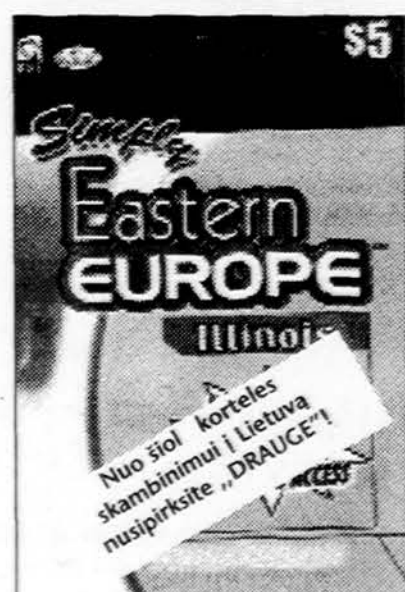
*Tėvų portretus
Auskarais įsikabinau į ausis
Tai viskas
Ką tikro turiu
Bet ir jie blunka...*

R. Lukauskaitė rašo: „Eglės Juodvalkės rinkinio eilėraščiai, tarsi gilūs pergyvenimai, pajautimai, perduoti fragmentišku žodžiu. Jie atrodo kaip blykstelėjimai stiklo paviršiuje. Gyvenimas nėra optimistiškas, bet tie blykstelėjimai suteikia stiprybės“.

Lietuvių rašytojų draugijos surengtas vakaras, skirtas poetei, premijos laureatei Eglei

SKELBIMAI

• **Amerikos lietuvių radijas,** vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

ir rež. J. Saboliaus dokumentinis filmas „Ketvirtasis prezidentas“ (63 min.).

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muziejus gruodžio 5 d., sekmadienį, 1 v.p.p. kviečia visus į užsiėmimą, kurio metu galėsite mokytis, kaip padaryti šiaudinukus Kalėdų eglutei. Registruoti telefonu 773-582-6500.

LAPKRITIS - MALDOS už mirusiuosius mėnuo. Palaimintojo Jurgio Matulaičio lietuvių katalikų misijoje, esančioje PLC 14911 - 127th St., Lemont, lapkritį pradėdame šv. Mišių devyndienį už mirusiuosius.

LAPKRIČIO 21 D. PALAIMINTOJO Jurgio Matulaičio lietuvių katalikų misijos didžiojoje salėje, esančioje PLC 14911 - 127th St., Lemont, kapelionas pasakos išpuodius iš kelionės Roma-Liurdas-Fatima.

Filosofinės prasmės... tuštumoje

Nuotraukoje, iš kairės: Nijolė Penikaitė, Stasė Petersonienė, Vaclovas Mažeika, Eglė Juodvalkė, Ramona Lukauskaitė, Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis ir Apoloniya Steponavičienė. Nuotrauka Vitalijos Pulokienės

Juodvalkei, vyko penktadienį, lapkričio 12 d., Čikagos Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje. Atvykusiems labai pasisekė, mat planuotas vakaras vyko visai ne pagal planą, o buvo gan neįprastas, pilnas netikėtumų, ekspromto, šiltų sveikinimų, poezijos ir dainų.

Vakara pradėjo Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė. Pristačiusi vakaro svečius – Lietuvių rašytojų draugijos valdybos sudarytos premijai skirti komisijos

pirmininką dr. Alfonsą Šešplaukį-Tyruolį ir Lituanistikos katedros studentę Ramoną Lukauskaitę – pasveikino šio vakaro laureatę Eglę Juodvalkę.

Kai ji prakalbo, mes nuolankiai nusileidom vienu laipteliu žemiau, užleisdami vietą galingajai ir liūdnajai filosofijai – poezijai. Kaskart užduodu sau klausimą: kas gali prilygti poezijai? Nebent meditacija...

Susirinkusiems pasiklausyti poezijos labai pasisekė, nes Eglė Juodvalkė, neseniai vie-

šėjusi Lietuvoje, mielai papasakojo savo kelionės išpūdžius. Pasisekė klausytojams ir todėl, kad meninės programėlės atlikėjai Apoloniya ir Petras Steponavičiai, supainiojo dienas, manydami, kad vakaras įvyks šeštadienį. Todėl, metusi visus darbus šonan ir atskubėjusi į Eglės vakarą, Apoloniya dainavo ekspromtu. Būdama nepaprastai talentinga, pagal profesiją aktorė, Apoloniya sukūrė labai šiltą atmosferą. Ji betarpiškai bendravo su susirinkusiais,

pasakodama vienos ar kitos dainos istoriją. Kai atėjo laikas sveikinimams, poezijos mylėtojai tiesiog stoji prieš auditoriją, dėkodami Eglei už galimybę pažinti ją ir jos nuostabią poeziją. Visi turėjo ką pasakyti, nes Eglė Juodvalkė yra labai draugiška, visuomeniška ir bendraujanti asmenybė. Prisilietimas prie jos poezijos veikia kaip elekstras – gyvybiškai svarbus žmonėms, sielos peno ieškantiems kūrybinėje erdvėje.

Vitalija Pulokienė

RENGINIAI ČIKAGOJE

Lenkų tautinis ansamblis „Lira“, atliekantis lenkų liaudies dainas bei šokius, paruošė naują švenčių programą, kurią pristatys lapkričio 28 d., sekmadienį, 3 v.p.p., „A Polish Christmas at Orchestra Hall“. Bilietų kainos nuo 20 dol. iki 45 dol. Dėl informacijos skambinti tel. 773-508-7040.

Ansamblis „Lira“ susikūrė prieš 39 metus. Įdomu tai, jog viena ansamblio įkūrėjų buvo Alice Stephens, Amerikos lietuvė, kuri labai domėjosi kultūriniu gyvenimu, ypač muzikiniu ir daug nuveikė Čikagos lietuvių bendruomenėje.

Nuotraukoje „Lira“ ansamblio dainininkės.

Viktoras Valašinas.

Artėja didžiausias šių metų kultūrinis renginys – **XI Teatro festivalis**, kuris įvyks lapkričio 26 – 28 dienomis Jaunimo centre, Čikagoje. Festivalyje dalyvaus Los Angeles dramos sambūris, Čikagos „Žaltvykslė“ ir New York „The Baltic Theatre“. Sekmadienį, po paskutinio spektaklio, vyks vaišės ir „Oskarų“ apdovanojimų teikimas, kurio metu bus pristatyta nauja knyga apie išeivijos teatrus.

Programa:

Penktadienį, lapkričio 26 d., 6 v.v. – New York „The Baltic Theatre“ parodys miuziklą, pagal dramaturgo Kazio Sajos pjesę „Savaitgalio romanas arba Palangos Liūtas“.

Šeštadienį, lapkričio 27 d., 3 v.p.p. – Čikagos „Žaltvykslė“ pristatys tragikomediją, pagal dramaturgo Uglis Seglis vienameisnę pjesę „Kampelis“.

Sekmadienį, lapkričio 28 d., 3 v.p.p. Los Angeles Dramos sambūris Teatro festivalio žiūrovams parodys spektaklį, pagal Anatolijaus Kairio premijuotą pjesę „Pilietybė“. Tai komedija, kurią režisierius perkrikštijo „Pilietybės godos“.

Sekmadienį, lapkričio 28 d., 6 v.v. – Jaunimo centro kavinėje vyks „Oskarų“ teikimas ir knygos „Lietuvių scenos darbuotojų sąjunga Chicagoje“ pristatymas. Knygą pristatys aktorius ir režisierius iš Lietuvos Viktoras Valašinas.

Rengia JAV LB Kultūros taryba.